

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

»Bože, imenom svojih
spasit me i krepoditi
svojom opravdati me«
(Ps. 53, 9)
Iz Ustak današnje
sv. Misa

GOD. V.

ZAGREB, 30. SRPNJA 1950.

BROJ 31

UČITELJ I GREŠNICI

Put do razboritosti

U Sv. Pismu Staroga Zavjeta ima-
de zanimljivih stranica. Takva je i
ona, gdje se opisuje događaj sa svet-
tom vatrom. Bilo je to u vrijeme,
kad su Izraelci pali pod perzijsku
vladstvom (527—332. pr. Kr.). Druga knji-
ga Makabejska govori o tom ovo:

»Kad su naime oči naših bili odve-
đeni u Perziju, uzeše pobozani sve-
ćenici potajno nešto od ognja žrtveni-
ka za žrtve paljenice i sakriše u jed-
noj šupljini zdenčanoj. U nju spravi-
še to tako sigurno, da je mjesto
ostalo svima nepoznato.

Nakon nekoliko godina svidjelo se
Bogu, te je perzijski kralj poslao
Nehemiju ovamo. I ovaj zapovijedi
potomcima svećenika, koji su bili
sakrili oganj, da ga traže.

Ali nas čini izvijestiti, da ne na-
doše ognja, nego samo blatnu vodu.
Na to on dade odatle crpiti vodu i
donijeti. I kad je bilo sve za žrtvu
gotovo, zapovijedi Nehemija sve-
ćenicima, da tom vodom poliju drvo i
sve, što je na njemu.

To se učinilo. I kad nakon nekoliko
vremena zasje sunce, što je dotada
bilo zastrto oblacima, planuše silni
plamenski, tako da se svi zoručiše.

Dok je žrtva izgarala, svećenici su
izgovarali molitvu. Jonata je zapo-
čeo. Svećenici i svi ostali molili su
zajedno s Nehemijom.

Molitva je glasila: »Gospode, Go-
spode i Bože, Stvoritelju vasionog
svijeta, Strahoviti, Silni, Pravedni i
Milosrdni, jedini Kralju, Dobrotivi,
Jedini darovatelju života, jedini
Pravedni, Svevladaoče, Vječni, koji
izbavljaš Izraela od svake nevolje, i
koji si oce naše izabrao i posvetio:

Primi ovu žrtvu za sav narod
svoji štiti i posveti baštinu svoju!

Skupi nas opet iz rasula. Oslobodi
one, što čame u ropstvu poganskom!
Daj da spoznajmo pagani, da si ti Bog
naši! Zasadi opet narod svoj na svoje
sveto mjesto, kao što je obćeo Mojsije!

Kad je žrtva bila posve spaljena,
dade Nehemija ostalu vodu izliti na
veliko kamenje.

Kad se to učinilo, planu jedan pla-
men, ali ga pojede oganj, što opet
zasje sa žrtvenika.

To se razglasi, a javiše i kralju
perzijskomu, da se je na mjestu,
gdje su bili odvedeni svećenici sa-
krili oganj, pojavila sad voda, kojom
su ljudi Nehemijini bili pokrili žrt-
vu. Iza kako je bio kralj ispitao tu
stvar, dade ograditi mjesto i proglasi
ga svetim (II. Mak. 1, 19-34).

Tako je Bog jednom sagradio ol-
tar i zapalio na njemu vatru ljubavi
Božje. A mjesto je to bilo sveto. To
je bilo srce ljudsko u raju zemaljs-
kom. Ali je nadošao zamamljivi
čas, u kom su praroditelji počinili
prvi grijeh. I vatra se ugasila. Tužni

su to bili časovi na zemlji. Izgledalo
je, kao da je vatra ljubavi Božje za-
uvijek išezla iz srca ljudskoga. Ali
tada se dogodilo nešto neizmjer-
no čudno.

Iz tamnih oblaka srdžbe Božje,
koja je lebdila tisućama godina nad
zemljom, ukaže se jednoga dana
sunce dobrote i čovjekoljublje Bo-
žje: »A kad se pokazala dobrota i
čovjekoljublje Boga, našega Spasitelja,
tada spasi nas, ne da djela pravde,
koje mi učinismo, nego po svom mi-
slu kupelju preporoda i oblače
Duha Svetoga« (Tit 3, 4-5).

I tada se odmah opet zapalila va-
tra u srcima ljudi, za koju se činilo,
da se već davno ugasila. I od greš-
nika postadoše sveci Božji: »Jer je
Bog tako ljubio svijet, da je predao
jedinorođenoga Sina svoga, da nije-
dan, koji vjeruje u Njega, ne pogi-
ne, nego da ima život vječni. Jer Bog
je poslao Sina svoga na svijet,
da sudi svijetu, nego da se svijet
spasi po Njemu. Tko vjeruje u Njega,
ne sudi u se, a tko ne vjeruje,
već je osuđen, jer ne vjeruje u ime
jedinorođenoga Sina Božjega« (Iv. 3,
16-19).

Isus je došao zato na svijet, da
donese vječni život i spasenje i svi-

jetlo onima, koji u Nj vjeruju. On je
svijetlo: »Svijetlo je došlo na svjet-
lo... I to svijetlo rasvjetljuje ljude,
da mrze zlo, a čine istinu: »A tko
čini istinu ide k svijetlu, da se obja-
ve njegova djela, jer su u Bogu učin-
jena« (Iv. 3, 19-21).

Isus je kao svijetlo rasvjetljavao
puteve i staze zato: Jer je Sin čov-
ječji došao da potraži i spase, što
je izgubljeno« (Lk. 19, 10). On je do-
nio i svijetlo i oganj, da rasvijetli
istinu i sruči nepravdu i grijeh, a
zapali božansku vatru pravde u
ljudskim srcima: »Dodoh, da oganj
bacim na zemlju, pa što hoću, nego
da se zapali« (Lk. 12, 49).

Kad čitamo Evanđelje, onda vidi-
mo, da iz njeg prosijava posebni čar,
koji stoji u tom, što se Isus druži s
grešnicima. On ide među siromaci
i ovdane grešnike, za koje više
nitko ne mari, nego ih osudiše i od-
baciše. Ide među njih zato, da ih
oslobodi đavla i okova grijeha. I da
ih natrag dovede u stakli jaram
svoga Stvoritelja. I tako ih pripravi
za nebesku baštinu. On čisti njihov
zdenac, njihova srca i duše, gdje se
bilo sakrilo Božje vatra od gnjile
vatre i zapaljuje ponevno vatru Bo-
žje milosti i ljubavi.

Od krsne do samrtne svijeće

Krštenje sveto rosi milost Tvoju,
i oko duše vijenac sjajati plote.
O, Ti, kog mudraci ahvatiti ne mogu,
Tebe nosi malo krštenje dijete.
S Tobom vjerne duše počinju dane:
s križem u ime Oca, Sina, Duha,
Lanac grijeha pada u Tvoje ime,
Ti dolaziš svima, pod likom Kruha.

Ko ljljan što sunce ima u srcu,
tako Tebe nose, nose milijuni.
Ti obavljavaš kilne kapi patnje,
blazen si, koji su Tebe puni.
Presveto Trojstvo, o najveća tajno,
što rasvjetljuje našu bol i srcu,
daj da Tvoj plamen zapali mej život
i ugasi moju samrtnu svijeću.

Tražimo zdravije i život

Cesto nas bolosti i nevolje natjeraju
u čekanje liječnika, bolnica i apote-
ka. U koju god uđemo, svuda nalazi-
mo mnoštvo ljudi svake dobi i staleža.
Čekaju u redovima i svaki nastoji da
što prije dođe na red. Svaki sa svo-
jom bolosti, tjelesnim poremećenjem
ili ozljedom. Sve su spremni žrtvovati
za to, da ublaže svoje tjelesne boli,
da sačuvaju život, da otklone što dalje
od sebe smrt. Nikoga nema, kome ne
bi bilo stalo, da ukuva i prodiži svoj
život, što je više moguće.

A kakli je, koji misle na to, da taj
njihov život nije za njih najveća i
posljednja vrednota, već da osim njega
postoji i neki drugi život, koji ih čeka
i koji je za njih same neisporedivo
vredniji od ovoga? Svi ljudi osjećaju
svoje tjelesne bolosti te nastoje svim
sredstvima, da ih uklone. Koliko ih
pak ima, koji su uvjrdali i osjećali, da
i taj njihov daleko vredniji život, ži-
vot duše, trpi od različitih bolosti.
One su često lakve, da mu prijete i
smrću. Da li pak pouzdamaju barem
nešto, da potraže liječnika i lijeka tim
bolostima? Na to se nalazilo prečesto
zaboravlja, te se zapostavlja ili se
propušta samo časovito raspoloženje.

Sada je korizma. Doba, kad sv. Cr-
kva osobito nastoji da podseti ljude

na bolosti njihovih duša, pa da im
pruži lijek, koji će ih ozdraviti i osi-
gurati im život vječni. Po našim seli-
ma i gradovima, gdje ima mnogo lije-
čnika i ljekarna, za tjelesne bolosti,
ima isto tako liječnika i ljekarna, koje
nam pružaju sredstvo za ozdravljenje
naših duša za vječni život. U osobi
ispovjednika Krist je taj najveći li-
ječnik, a ljekarna su svetohranista u
našim crkvama, gdje je Krist u obliku
kruha i vina onaj lijek, koji daje vječni
život. Za svog vidljivog života na
zemlji Spasitelj je rekao: »Ja sam
kruh živi, koji je s neba sjaao, i tko
jede od ovoga kruha, živjeti će dovij-
ek« (Iv. 6, 51). I dalje nastavila vru
odlučno: »Zajsta, zarla sam kažem:
ako ne jedete zarla Sina čovječjega
i ne pijete krv njegove, nemate ži-
vota u sebi« (Iv. 6, 53). Presveta Euhar-
istija je dakle nešto dušama bezu-
vjetno potrebno, tako da bez nje ne
možemo imati život u sebi. Zar nas to
ne navodi nato, da pohrlimo odmah k
liječniku duša — Kristu u osobi ispo-
vjednika. Zar nam to ne nalaze, da
pristupimo, ne samo jedanput nego i
često, u Kristovu ljekarnu, k pričesnoj
klupi, gdje ćemo primiti spasenosni
lijek — samoga našega Spasitelja u
sv. Prijčesti.

Prvi put je molitva. Da je razbori-
tost dar Božji, zasvjedočio je sam Go-
spodin u Sv. Pismu: »U mene je oprez
i mudar savjet, moja je razboritost i
moja je jakost«. Zato je David često
molio Boga: »Pokaži mi, Gospodine,
Tvoje puteve i uči me Tvojim st-
zamaš.

S pravom kaže Kasijan: »Razboritost
nije krepost, koju možemo steći ljud-
skim silama, nego Božjom dareljivoš-
ću. Zato je i preporučio stari Tobija
sinu: »Svaga poštvaj Boga i molj Ga,
da ravna tvojim putevima«. Činimo i
mi, što je učinio kralj Jozafat, kad se
našao okružen velikom mnoštvom
neprijatelja. On je molio: »Ja ne znam,
što da sada činim, zato mi jedino pre-
ostaje, da svoje oči podignem k Tebi.«

Drugo sredstvo za stečeno razbori-
tost, je suzbijanje strasti, osobito onih,
koje nas vuku k sjetinim radostima.
Sv. Toma kaže, da radosti zamamljuju
razbor, da ne može pravilno suditi,
a posebno snažno čine tjelesnu uhlva-
nju koja svu dušu zaukupljaju i na
neki je način u sebe uranjaju.

Onda starca, koji su napustovali čistu
Suzanu, nisu imala razboritost usprkos
svoje starosti i sudačke službe, jer su
pustili da njima zavladaju tjelesna strast.
Iako je Samsona Bog obdario izvan-
rednom jakosti, ipak je pao po svom
nerazboritom vladanju u vlast neprijate-
lja, jer mu je neuredna ljubav prema
ženi zarobila srce. Zato su sinovi Sa-
mulovog izgubili razboritost u svojoj
sudačkoj službi tako, da su postali u
sudenju pristrani? Sv. Pismo navodi
kao razlog ovu: »Moji su se sinovi...
priklonili lakomosti i uzimali su da-
rove i iskretali pravdu.«

Razboritost počiva na razumu, a strast
staj zamačuju razum kao magle, koje
se difu iz zemlje, pa zamačuju sun-
čane zrake. Tako se i strasti difu iz
nižih dijelova ljudske naravi, te zama-
čuju svijetlo razuma i vjere, a time i
kršćansku razboritost.

Trčee je sredstvo za postignuće raz-
boritosti promišljanje o prijašnjim djeli-
ma. Razboritost se naime stiče isku-
stvom. A iskustvo samo onda vrijedi
kao učitelj razboritosti, ako čovjek o
uspjehu ili neuspjehu svojih prijašnjih
čina zrelo razmišlja. Na taj način uči
poznavati sredstva, koja su poddana
ili nepoddana, da se postigne cilj.

Cetvrto je sredstvo pilati za savjet
pametne i iskuste ljude. Stari je Tobija
savjetovao sinu: »Traži uvijek savjet
kog mudraca«. Uostalom to je prvo
pravilo razboritosti, da se u dvojbi
oslonimo na mišljenje pametnih i
iskusnih ljudi. Zato čitamo kod mudrog
Siraha: »Slnko moj, ne čini ništa, a da
se ne posavjetuješ, pa se iza čina ne
ćeš trebati kajati.«

Sv. Bazilije kaže, da je velika sreća
imati razboritog i dobrotornoga sa-
vjetnika. On će svojim pametnim sa-
vjetom nadomjestiti, koliko manjka
vlastite razboritosti. Sv. Grgur Veliki
priprepljeda o dakonu apostolske stolice
imenom Pashaziju, da je bio velik u
ljubavi prema bližnjemu, pretrajanoj
samoga sebe i u svetom životu. Opjedu-
nuti su se doticali njegove haljine, pa
su ozdravili. Ovaj sveti čovjek nije
kod Izborila pape pazio na mišljenje
svih drugih, nego je aljedio samo svoj
suoč i hio da bude hzabran papom nek
Laurenčij, kome je on bio vrlo sklon.
Radi te svoje pogrebne ustrajnosti do-
šlo je ja smrti u čistiliste, a ne u ne-
bošao. Ondane se javio biskupu Germanu
i rekao: »Nalazim se u čistilishern mu-
kama samo zato, jer sam kod otog iz-
tobra glasovao za Laurenčijca, a ne za Si-
maha.« Tražimo i mi u važnim stvari-
ma savjet pametnih i svetih osoba.

